

Maankäyttösektorin ilmastotoimenpidekokonaisuus

Vapaaehtoiset hiilimarkkinat

Puumarkkinatyöryhmä 22.6.2021
Tatu Torniainen

Vapaaehtoisten hiilimarkkinoiden kehittäminen ja pilotointi - taustaa

- Hallitusohjelman kirjaus hiilimarkkinoiden pilotoinnista, kuitenkin siten ettei tällä korvata päästövähennyksiä
- Vapaaehtoiset hiilikorvausmarkkinat ovat kehittyneet nopeasti viime vuosina myös Suomessa, oletuksena on, että vapaaehtoisten hankkeiden merkitys jatkaa kasvuaan
- Suomessa hankkeet keskittyvät maankäyttösektoriin – metsätalouteen, maatalousmaat (ml. suot), maankäytön muutoksiin (metsitys)
- Koottua tietoa kotimaisista hiilikompensaatiohankkeista ja niiden toiminnasta on ollut rajallisesti saatavilla
- Alalta puuttuvat selkeät pelisäännöt, jotka koskisivat lisäisyyttä, pysyvyyttä, kaksoislaskentaa jne. Tämä haittaa sekä toimijoita, että tahoja jotka ovat kiinnostuneita kompensaatioiden hankinnasta
- Epäsuoraa toiminnan sääntelyä kuitenkin on jo ollut mm. rahankeräyslain ja kuluttajasuojaa koskevan sääntelyn suunnalta
- MMM rooli keskittyy maankäyttösektoria koskevien vapaaehtoisten hiilikompensaatiohankkeiden yleisten toimintaedellytysten - tietopohja ja menetelmät - arvioimiseen ja tukemiseen
- Linkit SM:n rahankeräyslain arviointiin ja päivitykseen sekä YM:n selvitykseen kompensaatioiden sääntelytarpeesta

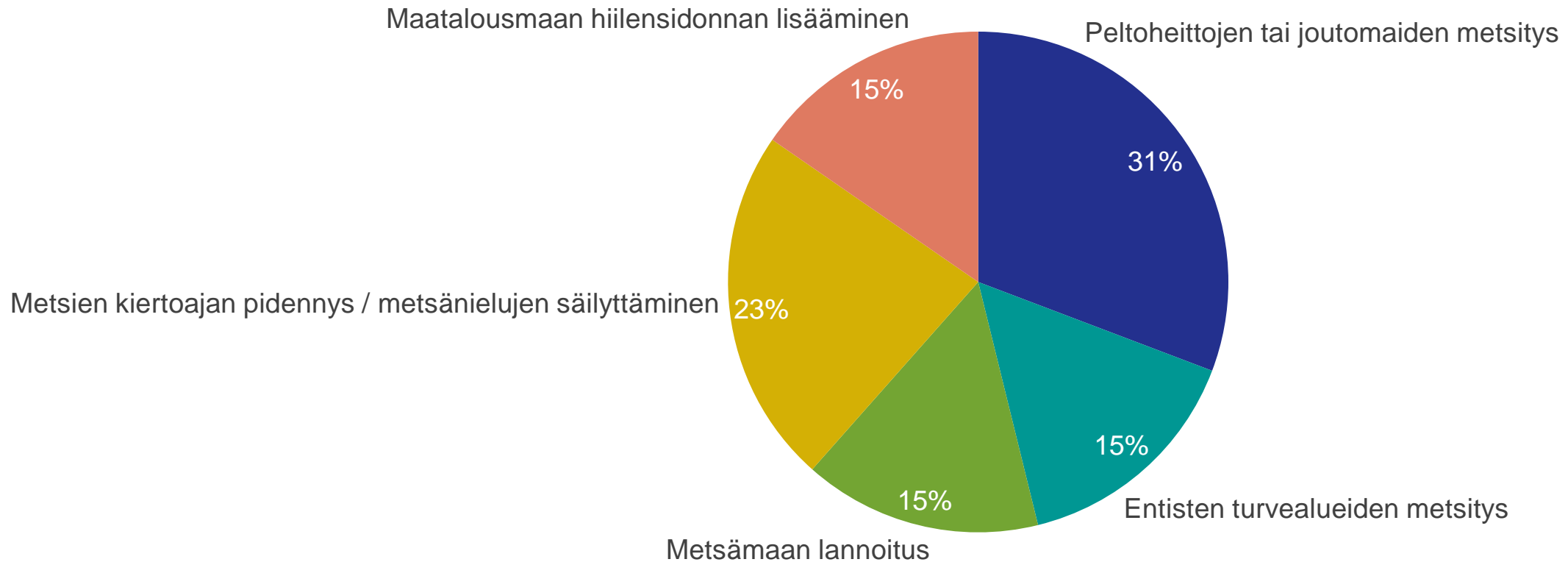
Esiselvitys maankäyttösektorin vapaaehtoisista hiilikompensaatiosta

Millaisia kompensatioita Suomessa on tarjolla ja mitkä ovat niiden kehittämistarpeet

Raportti valmistui 1/2021

Kotimainen maankäyttösektorin kompensatiotoiminta jakautuu viiteen päätyyppiin (n = 16)

Kuva 2 Liikennevalomallin tulokset kompensatiorahankkeiden kestävä kehityksen vaikutusten alustavasta arvioinnista. Vaikutusten suuruuden arviointi on tehty hankkeiden välillä, ei kansantalouden tasolla.

Hanke		Vaikutusluokka					
Hanketyyppi	Toimijan numero	Ilmastonmuutoksen hillintä	Ilm.muutokseen sopeutuminen	Luonnon monimuotoisuus	Vesistö	Vähäpäästöisen energian tuot.	Työllisyys ja koulutus
Peltoheittojen tai joutomaiden metsitys	1	Keskisuuri	Keskisuuri	Keskisuuri	Pieni	Pieni	Keskisuuri
	2	Keskisuuri	Ei tietoa	Ei tietoa	Pieni	Pieni	Pieni
	3	Keskisuuri	Ei vaikutusta	Pieni	Pieni	Pieni	Pieni
	4	Keskisuuri	Ei vaikutusta	Pieni	Ei tietoa	Pieni	Pieni
Entisten turvealueiden metsitys	5	Suuri*	Pieni	Pieni	Keskisuuri	Pieni	Suuri
	6	Suuri*	Ei vaikutusta	Pieni	Pieni	Pieni	Pieni
Metsämaan lannoitus	7	Pieni	Ei vaikutusta	Ei tietoa	Pieni	Ei vaikutusta	Pieni
	8	Keskisuuri	Ei vaikutusta	Ei tietoa	Pieni	Ei vaikutusta	Pieni
Metsien kiertoajan pidennys / metsänielujen säilyttäminen	9	Pieni	Ei vaikutusta	Ei vaikutusta	Ei tietoa	Ei vaikutusta	Pieni
	10	Pieni/ ei vaikutus	Ei vaikutusta	Ei vaikutusta	Ei vaikutusta	Ei vaikutusta	Pieni
	11	Suuri	Ei tietoa	Suuri	Ei tietoa	Ei vaikutusta	Pieni
Maatalousmaan hiilensidonnan lisääminen	12	Keskisuuri	Ei tietoa	Pieni	Keskisuuri	Ei vaikutusta	Pieni
	13	Keskisuuri	Keskisuuri	Keskisuuri	Pieni	Ei vaikutusta	Pieni

* Lyhyellä aikavälillä vaikutus voi olla negatiivinenkin, mutta pidemmällä aikavälillä muuttuu huomattavasti positiiviseksi

Hiilimarkkinoita tukeva tietopalvelu – jatkotoimet 1

Luken toteuttama valmisteluhanke

- Toimijoiden odotukset, tietotarpeet, konsepti
- Toteutus 2021 - 2022

Mallina mm. Luken sivustolla toimiva Metsäinfo.fi

Perustietoa toimijoille toimenpiteiden ilmastovaikutuksista

Keskeiset toiveet informaatiopalvelulle Yritykset ja kuluttajat

Kuluttajan keskeinen tarve on ymmärtää läpinäkyvästi, mihin palvelua tarjoavaan tahoon voi luottaa (ei siis informaatio itsessään)

- Kertoo, **mitä jo ennen päästöjen kompensointia voi tehdä** (päästöjen lasku, välttä & vähennä)
- **Hiilensidonta ja siihen liittyvät keskeiset seikat** tiiviisti ja ymmärrettävästi kuvattuna
- Oman tarpeen/kriteerien kautta **palveluntarjoajien filteröinti**
- **Palveluntarjoajien vertailu**
- Läpinäkyvä kuvaus siitä, **mihin kuluttajan/yrityksen rahat käytetään**
- Eri menetelmien vertailu

Mistä hiilikompensaatiossa ja hiilen sidonnassa on kyse?

Miten yritykseni pääsee/minä pääsen alkuun?

Mihin tahoon/tahoihin voin luottaa?

Miten toimijoita tulisi verrata keskenään?

Miten juuri minun tulisi valita kompensointitarjoaja?

Olenko tehnyt hyvän valinnan?

Hiilimarkkinoiden kehittäminen ja pilotointi – jatkotoimet 2

”Hiilimarkkinoiden pilotointi kuitenkin siten ettei tällä korvata päästövähennyksiä”

- Pilotointi pohjautuu hallitusohjelman kirjaukseen
- Mitä ovat pysyvät ja lisäiset kompensatiot, hiilivuodon torjuminen
- seuranta ja raportointi, toteutuksen pullonkaulat ja soveltuvat ratkaisumallit
- Metsät, maatalous, maaperä, turvetuotantoalueet
- Kehityshankehakuun syksyllä 2021

Huomioitava valmistelun ja toimeenpanon yhteydessä:

YM:n tilaama selvitys vapaaehtoisten kompensatioiden sääntely- ja ohjaustarpeista ja ratkaisuista

Muuta hiilimarkkinoihin liittyvää

- Hiilikompensaatio toimijoiden järjestäytyminen
 - Mahdollinen tuki toimijoiden omaehtoiseen järjestäytymiseen ja yhteistyön tiivistämiseen
 - Osaksi kehityshankehakua 2021
- Arvio hiilikompensaatioiden kokonaistaloudellisista vaikutuksista
 - Hyödyt,/haitat mm. kansallisten ilmastotavoitteiden, maanomistajien ja puumarkkinoiden näkökulmasta

Lopuksi

- Vapaaehtoiset hiilimarkkinat tulevat kasvamaan sekä kansainvälisesti että Suomessa
 - Lentoliikenteen päästötavoitteet, yritysten hiilineutraalisuustavoitteet ("piikki" viim. 2025)
 - Yritetään luoda edellytykset ilmaston kannalta "järkeville" hankkeille Suomessa
- Avoimia kysymyksiä on paljon, mm.
 - Miten ratkaistaan kaksoislaskentaa koskeva kysymys, ts. miten kompensatiorahankkeiden hyödyt jaetaan Suomen ja yksityisten toimijoiden kesken
 - Kansantaloudelliset vaikutukset, ulkomaiset toimijoiden rooli jne.
- Kansainvälinen kehitys, Pariisin sopimuksen 6. artiklaa koskevat neuvottelut ovat kesken
- EU:n komission suunnitelmat
 - LULUCF-asetusta koskeva esitys,
 - nieluja koskevien yksiköiden sertifiointia koskeva ehdotus tulossa 2023

Kiitos!

tatu.torniainen@mmm.fi